

УДК 373.3

DOI <https://doi.org/10.24919/2308-4863/66-2-41>**Наталка КОТЕЛЯНЕЦЬ,**

orcid.org/0000-0002-0575-5205

доктор педагогічних наук, професор,

завідувач кафедри дошкільної та початкової освіти

Центральноукраїнського державного університету імені Володимира Винниченка

(Кропивницький, Кіровоградська область, Україна) nvnatalka@ukr.net

ФОРМУВАННЯ ПІЗНАВАЛЬНОГО ІНТЕРЕСУ УЧНІВ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ НА УРОКАХ ТЕХНОЛОГІЇ

У статті розглянуто загально педагогічні аспекти формування пізнавального інтересу учнів початкової школи на уроках технології. Автором уточнено зміст понять «інтерес», «пізнавальний інтерес». Визначено, що сутність пізнавального інтересу полягає в тому, що його об'єктом є сам процес пізнання, який характеризується прагненням осягнути сутність явищ, пізнанням теоретичних, наукових основ певної галузі знань, відносно стійким прагненням до постійного глибокого її вивчення. Значний потенціал у формуванні пізнавального інтересу учнів початкової школи серед загальноосвітніх дисциплін мають саме уроки технології.

Обґрунтовано, що важливими умовами формування пізнавальної самостійності учнів є: організація самостійної навчально-пошукової діяльності, вирішення пізнавальних завдань різних типів, поєднання активних та інтерактивних методів навчання з використанням комп'ютерних технологій.

Розкрито основні засоби формування пізнавального інтересу учнів початкової школи. Зазначено, що основою пізнавального інтересу може бути таке пізнавальне завдання, яке потребує від людини активної, пошукової або творчої діяльності. Особлива роль у формуванні та розвитку пізнавального інтересу відводиться дослідницькій роботі, яка є одним з резервів підвищення ефективності навчання учнів і сприяє цілеспрямованому формуванню мотивів навчання. Організація дослідної діяльності учнів сприяє розвитку соціально-активної особистості, активізації пізнавальної діяльності та підвищення ефективності навчання. Вибір засобів і способів розвитку пізнавального інтересу досить різноманітний і здебільшого залежить від дидактичної мети уроку, підготовленості класу, технічних засобів, які доступні вчителю.

Зазначено, що початкова школа є центром загальної уваги, оскільки перші роки навчання і виховання дітей у школі мають важливий вплив на подальший розвиток інтелекту, творчості, формування характеру, саморозвиток особистості тощо. Успішну діяльність дітей молодшого шкільного віку гарантує чітке формування й розвиток пізнавального інтересу.

Ключові слова: пізнавальний інтерес, учні початкової школи, уроки технології, засоби формування.

Natalka KOTELIANETS,

orcid.org/0000-0002-0575-5205

Doctor of Pedagogical Sciences, Professor;

Head of the Department of Preschool and Primary Education

Central Ukrainian State University named after Volodymyr Vynnychenko

(Kropyvnytskyi, Kirovohrad region, Ukraine) nvnatalka@ukr.net

FORMATION OF COGNITIVE INTEREST OF PRIMARY SCHOOL STUDENTS DURING TECHNOLOGY LESSONS

The article discusses the general pedagogical aspects of the formation of the cognitive interest of primary school students during technology lessons. The author clarified the meaning of the concepts "interest", "cognitive interest". It was determined that the essence of cognitive interest is that its object is the process of cognition itself, which is characterized by the desire to understand the essence of phenomena, knowledge of the theoretical, scientific foundations of a certain field of knowledge, and a relatively stable desire for constant in-depth study of it. Technology lessons have a significant potential for formation of primary school students' cognitive interest among general education disciplines.

It is substantiated that important conditions for the formation of students' cognitive independence are: organization of independent educational and research activities, solving cognitive tasks of various types, combination of active and interactive learning methods using computer technologies.

The main means of formation of primary school students' cognitive interest of are disclosed. It is noted that the basis of cognitive interest can be such a cognitive task that requires a person to be active, searching or creative. A special role in the formation and development of cognitive interest is assigned to research work, which is one of the reserves for increasing the effectiveness of student learning and contributes to the purposeful formation of learning motives. The

organization of students' research activities contributes to the development of a socially active personality, the activation of cognitive activity and the improvement of learning efficiency. The choice of means and ways of development of cognitive interest is quite diverse and mostly depends on the didactic purpose of the lesson, the preparedness of the class, and the technical means available to the teacher.

It is noted that primary school is the center of general attention, since the first years of education and upbringing of children at school have an important impact on the further development of intelligence, creativity, character formation, self-development of personality, etc. The successful activity of children of primary school age is guaranteed by the clear formation and development of cognitive interest.

Key words: *cognitive interest, primary school students, technology lessons, means of formation.*

Постановка проблеми. Проблема формування пізнавальних інтересів школярів є однією з найважливіших проблем сучасної педагогіки. Вона виступає як першочергова умова формування в учнів потреби в знаннях, набуття інтелектуальних здібностей, самостійності, забезпечення глибини й міцності знань. Реалії сьогодення вимагають орієнтації навчання на розвиток пізнавальних інтересів молодших школярів як основи розвитку особистості, адже саме в початковій школі закладаються основи навчальних умінь, які згодом стають основною умовою подальшого навчання.

Державний стандарт початкової загальної освіти (2018), Концепція реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа» на період до 2029 р. (2016 р.) актуалізують проблему розвитку пізнавального інтересу учнів.

Пізнавальний інтерес – важливе особистісне утворення та характеристика навчального процесу, яке охоплює всі психічні процеси – сприйняття, пам'ять, мислення, стимулює пізнавальну активність учнів, спрямовує розвиток їх розумової та соціальної сфери.

Аналіз досліджень. Проблема розвитку пізнавальних інтересів дитини розглядалася, вивчалася, та отримала своє обґрунтування у працях відомих педагогів: Я. Коменського, К. Ушинського, С. Русової, Н. Бібік, Б. Друзь, О. Киричук, О. Савченко, О. Скрипченко, В. Сухомлинського та інших.

Проблема активізації навчально-пізнавальної діяльності школярів, зокрема на уроках навчання технологій, знайшла висвітлення у працях вітчизняних та зарубіжних учених (П. Атутов, О. Коберник, А. Линда, В. Мадзігон, Л. Оршанський, В. Сидоренко, Г. Терещук, В. Тименко, Д. Тхоржевський та ін.).

Мета статті – розкрити потенціал уроків технології у формуванні пізнавального інтересу учнів початкової школи.

Виклад основного матеріалу. Однією з найважливіших проблем сучасної школи є розвиток пізнавального інтересу та активності школярів. Проблема розвитку пізнавального інтересу дітей

знаходилася у полі зору мислителів, вчених, представників громадськості з моменту зародження наукової думки й до наших днів. Так, Я. Коменський у «Великій дидактиці» писав, що потрібно перш за все викликати у школярів серйозну любов до предмету, довівши його перевагу, приємність. Педагог стверджував, що тільки завдяки інтересу учень горітиме бажанням навчатися, не уникатиме праці, навіть шукатиме її й не боїтиметься проблем і зусиль (Зайченко, 2008:44).

Психолого-педагогічну теорію інтересу в навчанні на основі обліку вікових та психічних особливостей дітей розробив К. Ушинський. Педагог зазначав, що вихователь не повинен забувати, що вчення, позбавлене всякого інтересу й взятє тільки силою примусу, вбиває в учня полювання до навчання, без якого він далеко не піде (Коваленко, 2006).

Проблемі розвитку пізнавального інтересу в навчанні приділяв увагу С. Шацький. Він вважав, що, з одного боку інтерес – важливий чинник активного засвоєння учнями соціального досвіду, з іншого – роль інтересу полягає в адаптації дитини до навколишнього середовища. Педагог стверджував, що школа повинна опиратися на прагнення дітей вчитися. Він називав пізнавальний інтерес «життєвим імпульсом, який потрібно розвивати» (Зайченко, 2010:180).

Науковці пропонують різні підходи до визначення поняття «інтерес», що підтверджує його багатозначність, зокрема:

– Пізнавальний інтерес – потреба у збагаченні розуму й серця. Так закріплюється допитливість й перетворюється у схильність до знань (Новик, 2016).

– Пізнавальний інтерес – особлива вибіркова спрямованість особистості на процес пізнання. Це взаємодія інтелекту й вольових процесів (Назарець, 2003).

Як зауважує Н. Бібік, інтерес постає перед нами то у вигляді короткого стану, то у вигляді властивостей особистості, його прояви в систематично повторюваних переживаннях і діяльності учня. Вона припускає, що інтереси виступають в якості спонукального механізму пізнання (Бібік, 1998).

О. Савченко зазначає, що пізнавальний інтерес – це прагнення до знань, що виявляється в активному ставленні учня до пізнання сутнісних властивостей і предметів. Лише в ситуації пошуку нових знань, інтелектуальної напруги, самостійної діяльності виникає й зміцнюється інтерес. Для розвитку пізнавального інтересу необхідно забезпечити правильне співвідношення репродуктивної й продуктивної діяльності (Савченко, 1999:39).

Пізнавальний інтерес – це емоційно усвідомлена, вибіркова спрямованість особистості, яка звернена до предмета й діяльності, пов'язаної з ним, що супроводжується внутрішнім задоволенням від результатів цієї діяльності. Цей інтерес має пошуковий характер, підвищує можливості розумового розвитку учня (В. Паламарчук), сприяє усвідомленій самостійності (О. Савченко), викликає продуктивну роботу (В. Лозова), змінює способи розумової діяльності (Г. Щукіна), є умовою розвитку творчої особистості (М. Алексєєва).

Сутність пізнавального інтересу полягає в тому, що його об'єктом є сам процес пізнання, який характеризується прагненням досягнути сутність явищ, пізнанням теоретичних, наукових основ певної галузі знань, відносно стійким прагненням до постійного глибокого її вивчення.

Динамічність, поступальний рух, перехід від явища до сутності, встановлення глибоких зв'язків, оволодіння закономірностями є характерними ознаками пізнавального інтересу. Вони формуються й виявляються поступово. Природа, певний вид діяльності, соціально-історичне явище, а також спілкування з людиною, з якою пов'язаний суб'єкт, можуть бути збудником інтересу.

Основою пізнавального інтересу може бути таке пізнавальне завдання, яке потребує від людини активної, пошукової або творчої діяльності. У школі пізнавальний інтерес виникає в учня на основі змісту навчальних предметів. Не тільки набуті учнем знання, а й процес оволодіння знаннями, процес навчання в цілому включаються до сфери пізнавального інтересу, що дає змогу одержувати необхідні способи пізнання й сприяє постійному поступальному руху школяра (Бібік, 1998).

Значний потенціал у формуванні пізнавального інтересу учнів початкової школи серед загальноосвітніх дисциплін мають саме уроки технології.

Відповідно до нових стандартів зміст освітньої галузі «Технології» має практико-орієнтовану спрямованість, тобто: практична діяльність сприймається як засіб загального розвитку дитини (становлення соціальних особистісно-значущих якостей школяра, а також формування спеціаль-

них, технологічних та універсальних навчальних процесів).

На уроках технології учні не лише приймають участь у процесі репродуктивної діяльності, під час якої виконують трудові дії та відтворюють запропонований учителем об'єкт, а й приймають участь у процесу творчої проектної діяльності.

Проект на уроці технології – це завжди вирішення конструкторського завдання, яке за своєю природою пов'язане з пошуковою діяльністю. В процесі виконання таких завдань учням потрібно не просто згадати або повторити вже відомі шляхи та способи роботи, а й здійснити творче перенесення наявних знань у нову ситуацію.

У початковій школі впровадження методу проектів на уроках технології сприяє виникненню такої взаємодії та відносин школярів між собою, з дорослими, у яких задля досягнення мети реалізуються творчі здібності та пізнавальні інтереси особистості, досягається запланований результат, відбувається розвиток внутрішнього світу зростаючої людини. При цьому виховна роль проектування залежить від відображення цих трудових відносин у духовному житті учнів, у широті та глибині вольових зусиль особистості. Виховання любові до праці можливе, лише коли дитина переймається красою відносин між людьми, що виникають у трудовому процесі.

Впровадження методу проектів в освітній галузі «Технології» формує у школярів пізнавальний інтерес, основи технологічної грамотності, культури праці, заснований на засвоєнні учнями способів перетворення матеріалів, енергії, інформації, а також технологій їх обробки. Молодші школярі створюються проекти в різних галузях людської діяльності. В процесі цієї діяльності вони набувають навичок вирішення актуальних питань сучасності, пов'язаних з екологією, економікою, безпекою людини та природи, знайомляться з «дорослими» проблемами. Відбувається знайомство із виробництвом, маркетингом, підприємницьким світом професій через набутий учнями досвід. Молодші школярі в процесі участі у проектній діяльності демонструють готовність: до пізнання та оволодіння основними дослідницькими методами (аналіз літератури, пошук джерел інформації, збір та обробка даних, наукове пояснення отриманих результатів, бачення та висунання нових проблем, гіпотез, методів їх вирішення); до опанування комп'ютерною грамотністю, умінням працювати з аудіовізуальною та мультимедіа технікою; до володіння комунікативними навичками, толерантністю; до уміння інтегрувати раніше отримані знання з різних

навчальних дисциплін для вирішення пізнавальних завдань.

Уроки технології – цеглинка цілісного сприймання світу, зокрема й матеріального виробництва. В процесі моделювання учні на площині або в об'ємній формі (папері або в макеті) виражають й відображають свої враження, образи, часом фантастичні ідеї; розрізняють спектри кольорів, їх властивості; описують свої дії; розвивають відчуття пропорцій, гармонійності композицій; сприймають їх образно, асоціативно; розвивають відчуття масштабу, порівнюючи величини предметів реального життя з величинами аналогічних іграшкових предметів. Саме ця діяльність формує пізнавальні інтереси, розвиває творчі здібності, естетичні смаки, відчуття гармонії поєднання кольорів, настрою, який вони викликають, пластичність форм у природі й витворах мистецтва.

В процесі моделювання й конструювання з метою формування пізнавального інтересу корисними є вправи: на добудовування композиції, орнаменту, добір кольору тла до відповідного зображення, вирішення завдання проєктування з різних матеріалів, різними способами, розрахунки витрат матеріалів і часу; усвідомлення важливості етапу визначення технологічної послідовності виготовлення виробу та необхідних інструментів і пристосувань для отримання бажаного результату – якісного виготовлення виробу. Учні початкових класів відкривають для себе різноманітний і дивовижний світ технологій, аналізують власноруч розроблену або запропоновану технологічну послідовність виготовлення виробу.

Формуванню пізнавальних інтересів учнів сприяє система творчих завдань, які відрізняються між собою новизною, проблемністю, наростаючою складністю. В результаті практичні дії дітей переплітаються із розумовою діяльністю, «виконане» мозком «закріплюється». На розвиток пізнавального інтересу учнів позитивно впливають також проведення дослідів, випробування моделей. Такі види діяльності передбачають зіставлення фактів, явищ, якостей, опис висновків.

Інтерес в учнів на уроках технології можна підвищити за рахунок використання сучасних технічних засобів. За допомогою комп'ютерної техніки учні можуть створювати технічні малюнки та ескізи виробів, шукати їх оптимальні форми та розміри, складати технологію виготовлення, прогнозувати зовнішній вигляд майбутнього виробу. Комп'ютер при цьому можна використовувати як знаряддя праці.

Важливими умовами формування пізнавальної самостійності учнів є: організація самостійної

навчально-пошукової діяльності, вирішення пізнавальних завдань різних типів, поєднання активних та інтерактивних методів навчання з використанням комп'ютерних технологій (Котелянець, 2000).

Використання різних типів завдань на уроках технології є важливим фактором у формуванні пізнавального інтересу, вирішення яких сприяє розвитку самостійності, критичного мислення учнів. З цією метою застосовуються пізнавальні завдання з різних прийомів розумової діяльності: на порівняння, аналогію, структурування навчального матеріалу, передбачення, визначення власного ставлення до навчального матеріалу.

У процесі формування пізнавальної самостійності необхідно опиратися на поєднання активних та інтерактивних методів з використанням комп'ютерних технологій. Саме ці методи дозволяють організувати навчальний процес так, щоб отримані знання поєднувалися з суб'єктивним досвідом учнів, ставали їх власними переконаннями. Інтерактивні методи навчання допомагають учням осмислювати особливості навчального матеріалу, зрозуміти причинно-наслідкові зв'язки, враховувати власний досвід, робити висновки. Саме це призводить до формування готовності самостійно підбирати інформацію й до розуміння відображених явищ, процесів, осмисленню їх, порівнянню з сьогоденням (Савченко, 1999).

Активні методи навчання краще використовувати, коли учням потрібно засвоїти інформацію: читання навчального матеріалу, розповідь вчителя, пояснення, відповіді на питання, переклад та інше. Коли метою ставиться перетворення цієї інформації, залучення учнів до спільної або індивідуальної навчально-пошукової діяльності, до взаємонавчання, краще використовувати інтерактивні методи: дискусія, «мозковий штурм», метод «прес», мікрофон, вільне письмо, імітаційні ігри тощо.

Використання проблемних ситуацій на уроках технології є важливим у формуванні та підтримці пізнавального інтересу, за яких вчитель протиставляє нові факти й результати спостереження системі знань, що наявні в учнів та робить акцент на цьому в суперечливій формі. Сильним спонукальним мотивом до навчальної діяльності при цьому виступають суперечності, що розкриваються учнями й які породжують прагнення молодших школярів зрозуміти сутність явища. Така діяльність учнів забезпечується глибоким, внутрішнім, безпосереднім інтересом.

Успішно реалізовувати не тільки технологічний, а й духовний, моральний, естетичний та інтелектуальний розвиток учня сприяє унікальне предметно-практичне середовище, що оточує

дитину, її предметно-маніпулятивна діяльність на уроках технології. Вона є основою формування пізнавальних здібностей молодших школярів, прагнення активно вивчати історію духовно-матеріальної культури, традицій свого та інших народів, шанобливого ставлення до них, а також сприяє формуванню у молодших школярів всіх елементів навчальної діяльності (планування, орієнтування в завданні, перетворення, оцінка продукту, вміння розпізнавати й ставити завдання, що виникають в контексті практичної ситуації, пропонувати практичні способи вирішення, домагатися досягнення результату тощо).

Уроки технології мають величезне значення для розвитку розумової діяльності дитини. Якщо дитина прагне досягти мету це ставить перед нею необхідність вивчати властивості й якості матеріалів, інструментів, спонукає до розпізнавання матеріалів і предметів, включених в трудову діяльність. Накопичується система знань, розвиваються диференційоване сприйняття, уявлення, розумові операції (аналіз, порівняння, узагальнення), мова. Таким чином, творча праця збагачує інтелектуальний зміст праці дитини.

У процесі трудової діяльності використовуються раніше отримані знання, що призводить до вміння застосовувати їх в практичній діяльності, до розвитку кмітливості.

Особлива роль у формуванні та розвитку пізнавального інтересу відводиться дослідницькій роботі. Вона є одним з резервів підвищення ефективності навчання учнів і сприяє цілеспрямованому формуванню мотивів навчання. Організація дослідної діяльності учнів сприяє розвитку соціально-активної особистості, активізації пізнавальної діяльності та підвищення ефективності навчання.

Дослід це невеличке експериментальне дослідження з метою отримання невідомої заздалегідь інформації або об'єктивне підтвердження чи спростування інформації, що вселяє певну недовіру. Він включає в себе і формулювання припущення (гіпотези), і практичні дії з об'єктом, і спостереження за його змінами, і спроба відразу ж встановити причинно-наслідкові зв'язки й зробити технологічний прогноз.

На одночасному комплексному використанні всіх аналізаторів ґрунтуються спостереження й досліди, які виконують учні початкових класів. Учні початкових класів на уроках технології ознайомлюються й працюють з такими матеріалами, як: папір і картон, тканина і волокнисті матеріали, природні матеріали, пластилін, дріт та синтетичні матеріали. Зазначені матеріали потрібно

правильно і за призначенням використовувати, а для цього необхідно добре знати їх властивості, спостерігати за особливостями дій інструментів в різноманітних виробничих ситуаціях, практично з'ясовувати доцільність застосування приладів, які раціоналізують трудові операції.

З кожним уроком це дозволяє молодшим школярам більш точно відповідати на важливі для розв'язання практичних завдань питання, пов'язані з властивостями й якісними особливостями оброблюваних матеріалів, особливостями опору кожного матеріалу під час обробки його інструментами.

Вчитель повинен під час організації дослідницької діяльності дітей навчити їх самостійно здобувати знання, без яких неможливо працювати усвідомлено, цілеспрямовано, продуктивно. Це знання про асортимент та важливі властивості оброблюваних матеріалів, знаряддя праці, технологічні процеси, раціональні прийоми праці, правила техніки безпеки, санітарії та гігієни, організації та культури праці.

Опора на їхній попередній трудовий досвід й здобуття нових відомостей, зв'язок із життям, з працею дітей, виконання нових навчальних завдань – важлива умова ефективності проведення найпростіших досліджень, спостережень та дослідів.

Найбільш ефективними прийомами розвитку пізнавального інтересу у роботі з різними матеріалами є: дитяче експериментування з матеріалом перед початком навчання; створення доброзичливої атмосфери під час показу нових способів перетворення паперу, тканини, природного й непридатного матеріалів; формування технічних навичок і вмінь у процесі виконання вправ; досягнення самостійності й активності дітей; доброзичлива та об'єктивна оцінка дитячих виробів. Підставами для розгляду уроків технології як важливого елементу розвитку пізнавальних інтересів молодших школярів можна вважати: правильно організована праця дає змогу учням здобувати поглиблені знання про якість і можливості різних матеріалів, сприяє закріпленню позитивних емоцій, стимулює бажання працювати й засвоювати особливості майстерності, долучає до народного декоративного мистецтва.

Як свідчить аналіз наукової літератури, формування пізнавальних інтересів в учнів початкової школи є необхідною умовою розвитку їх пізнавальних здібностей, зміцнення умінь і навичок самостійно засвоювати та осмислювати навчальний матеріал, виховання прагнення до самоосвіти, самовиховання, формування основних інте-

лектуальних умінь, необхідних для оволодіння знаннями з навчальних дисциплін.

На уроках технології творча активність учнів не виникає несподівано, її потрібно стимулювати, створювати сприятливу емоційну атмосферу. Прийом, який є досить ефективним в зазначеному аспекті, визначається як використання ігор, ігрових ситуацій, що сприятимуть значному зростанню пізнавальних інтересів до вивчення технологій.

На уроках технології важливо використовувати такі ігрові моменти, які містять можливості застосовувати відеоматеріали з певним коментуванням, віршованим змістом, цікавими розповідями, опитуванням.

Під час гри молодші школярі здатні навчитися усвідомлювати чіткість сприймання предметів, їх форм, кольорів, розмірів, пропорцій, розташування в просторі щодо навколишніх предметів і об'єктів. Дидактичні ігри та вправи технологічного змісту мають змогу передавати новий навчальний матеріал, спонукати школярів до його опанування, закріплення та повторення вивченого матеріалу.

Дидактичні ігри та ігрові ситуації сприяють значній активізації життєвого досвіду та уяви школярів, розвитку образного мислення, формуванню естетичних потреб, почуттів, смаків, оцінок, створенню умов для глибшої активізації творчих здібностей і потенціалу дітей, оскільки саме в іграх поєднуються естетична спроможність з активністю, яка необхідна для творчості особистості.

На уроках технології успішно використовуються творчі ігри та ігри за правилами, колективні ігри, які передбачають участь декількох груп учнів, які можуть творчо змагатися між командами або створювати творчу колективну роботу.

Під час он-лайн уроків для формування пізнавального інтересу учнів початкової школи вчителю необхідно застосовувати ще більш креативні та цікаві форми роботи. Насичення уроку інтерактивними методами, засобами, прийомами, робить його унікальним та корисним.

Організаційна форма навчання, що відрізняється від реальної екскурсії віртуальним відображенням реально існуючих об'єктів із метою створення умов для самостійного спостереження, збору необхідних фактів має назву «Віртуальна екскурсія». Під час такої екскурсії вчитель сам добирає необхідний матеріал, складає маршрут, змінює зміст відповідно до поставленої мети. Відео, звукові файли, анімація є складовими такої екскурсії. В інтернет мережі існує безліч уже створених віртуальних екскурсій. Ці екскурсії можна знайти за допомогою таких додатків: «Google Culture Institute», «World Wonders Project», «Google Expeditions».

Висновки. Для формування пізнавального інтересу значні можливості мають уроки технології. Основні чинники, які впливають на розвиток пізнавального інтересу на уроках технології: розуміння учнями змісту матеріалу, що вивчається; відповідність інформації віковим і фізіологічним особливостям молодших школярів, важливим є новизна у змісті матеріалу, його емоційна насиченість, різноманітність завдань. Розвитку пізнавального інтересу сприяють також використання інформаційно-комунікаційних технологій, мультимедійних презентацій, різних візуальних та звукових засобів, дидактичних ігор, інтерактивних методів та форм навчання, проведення найпростіших досліджень, спостережень та дослідів.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Бібік Н.М. Формування пізнавальних інтересів молодших школярів. К.: Монографія, 1998. 199 с.
2. Зайченко І. В. Педагогіка: навч. посібник. К.: Освіта України, КНТ, 2008. 528 с.
3. Зайченко В.І. Історія педагогіки. У двох книгах. Книга І. Історія зарубіжної педагогіки. Навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів. Київ: Видавничий Дім «Слово», 2010. 624 с.
4. Коваленко Є. І. Історія зарубіжної педагогіки: хрестоматія. К.: Центр навч. літ., 2006. С. 449–463.
5. Котелянець Н. В. Реалізація міжпредметних зв'язків в змісті трудового навчання. Учитель початкової школи. 2016. № 11. С. 20–24.
6. Котелянець Н.В. Роль міжпредметних зв'язків у розвитку особистості молодших школярів. Рідна школа. 2000. № 3. С. 43.
7. Назарець Л. М. Пізнавальний інтерес у контексті мотивації навчально-пізнавальної діяльності. Наукові записи. Острог, 2003. Вип. 4. С. 81–91.
8. Новик І.М. Підготовка майбутніх учителів початкових класів до діагностичного супроводу розвитку пізнавальних пізнавальних інтересів молодших школярів: Дисертація. Київ, 2016. 318 с.
9. Савченко О. Я. Дидактика початкової школи: Підручник для студентів педагогічних факультетів. К.: Генеза, 1999. 368 с.
10. Савченко О.Я. Розвиток пізнавальної самостійності молодших школярів. К., 1999. 220 с.

REFERENCES

1. Bibyk N.M. (1998) Formuvannia piznavalnykh interesiv molodshykh shkoliariv. [Formation of cognitive interests of younger schoolchildren] K. Monohrafiia – K.: Monograph,. 199. [in Ukrainian].

2. Zaichenko I. V. (2008) Pedahohika: navch. posibnyk [Pedagogy: teaching. manual] K.: Osvita Ukrainy, KNT – K.: Education of Ukraine, KNT, 528. [in Ukrainian].
3. Zaichenko V.I. (2010) Istoriiia pedahohiky u dvokh knykhakh. Knyha I. Istoriiia zarubizhnoi pedahohiky. [History of pedagogy. In two books. Book I. History of foreign pedagogy] Navchalnyi posibnyk dlia studentiv vyshchyykh navchalnykh zakladiv. Kyiv: Vydavnychiy Dim «Slovo». – Educational guide for students of higher educational institutions. Kyiv: Slovo Publishing House, 624. [in Ukrainian].
4. Kovalenko E. I. (2006) Istoriiia zarubizhnoi pedahohiky: khrestomatiiia [History of foreign pedagogy: a textbook] K.: Tsentr navch. lit. – K.: Education Center. lit. 449–463. [in Ukrainian].
5. Kotelyanets N. V. (2016) Realizatsiia mizhpredmetnykh zviazkiv v zmisti trudovoho navchannia [Realization of intersubject connections in the content of craft training]. Uchytel pochatkovoï shkoly – Primary school teacher, 11. 20–24. [in Ukrainian].
6. Kotelyanets N.V. (2000) Rol mizhpredmetnykh zviazkiv u rozvytku osobystosti molodshykh shkoliariv [The role of interdisciplinary connections in the personality development of younger schoolchildren]. Ridna shkola – Native school, 3. 43. [in Ukrainian].
7. Nazarets L. M. (2003) Piznavalnyi interes u konteksti motyvatsii navchalnopiznavalnoi diialnosti [Cognitive interest in the context of motivation of educational and cognitive activity] Naukovi zapysy. Ostroh – Scientific records. Ostrog, Vol. 4. 81–91. [in Ukrainian].
8. Novyk I.M. (2016) Pidhotovka maibutnykh uchyteliv pochatkovykh klasiv do diahnostychnoho suprovodu rozvytku piznavalnykh piznavalnykh interesiv molodshykh shkoliariv: Dysertatsiia [Preparation of future primary school teachers for diagnostic support of the development of cognitive interests of younger schoolchildren: Dissertation]. Kyiv, 318. [in Ukrainian].
9. Savchenko O. Ya. (1999) Dydaktyka pochatkovoï shkoly: Pidruchnyk dlia studentiv pedahohichnykh fakultetiv [Primary school didactics: Textbook for students of pedagogical faculties]. K.: Geneza – K.: Geneza, 368. [in Ukrainian].
10. Savchenko O.Ya. (1999) Rozvytok piznavalnoi samostiinosti molodshykh shkoliariv [Development of cognitive independence of younger schoolchildren] K., 220. [in Ukrainian].